Rok VI. **Nr. 242**

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:
Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Anioł Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkiem niedzielnym“. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.
Pocztowe konto czekowe 201 032
Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice. Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, środa 20 października 1926 r.

Ogłoszenia:
Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr, na 3-ej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-ej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Ingres ks. prymasa Hlonda w Poznaniu.

17 bm. specjalnym pociągiem przybył do Poznania w towarzystwie biskupa Laubitza ks prymas Hlond, ażeby w uroczystym ingresie do archikatedry poznańskiej objąć rządy w archidjecezji gnieźnieńsko poznańskiej. Na peronie ustawiła się kompanja honorowa 57 pp. z orkiestrą, która zaintonowała „Boże coś Polskę“. na peronie witali ks prymasa, przedstawiciel rządu Rzplitej minister sprawiedliwości Meysztowicz, wojewoda Bniński, prezydent miasta Ratajski, dowódca O. K. VII gen. Hausner oraz inni przedstawiciele władz i reprezentanci społeczeństwa wielkopolskiego. Z peronu przeszedł ks. prymas i wszyscy dostojnicy do sali przyjęć, gdzie p. minister sprawiedliwości Meysztowicz powitał ks. prymasa w imieniu rządu Rzplitej. Ks. prymas odpowiedział na powitanie.

W chwilę wjazdu pociągu na peron uderzono we wszystkich kościołach w dzwony. Wśród szpaleru kolejarzy i dzieci szkolnych przejechał ks. prymas w towarzystwie ks. infułata sen. Adamskiego powozem, zaprzężonym w 6 koni, przystrojonym białem kwieciem, do kościoła farnego. Miasto było odświetnie udekurowane.

W kościele farnym po przemówieniu powitalnem wygłoszonem przez ks. prałat Stychla i po odprawieniu adoracji Najświętszego Sakramentu przed głównym ołtarzem, przywdziawszy szkarłatną cappam magnam, udał się ks. prymas w uroczystej procesji do katedry. Za ks. prymasem szedł przedstawiciel rządu p. min. Meysztowicz. przedstawiciele władz i rodzina ks. prymasa. Przy głównym ołtarzu w katedrze z lewej strony na tronie arcybiskupim zasiadł ks. kardynał Kakowski. Ks. prymas zajął miejsce na tronie po prawej stronie ołtarza. Ks infułat sen. Adamski odczytał w łacińskim oryginale i polskiem tłumaczeniu bullę papieską.

Po złożeniu ślubowania ks. prymas wstąpił na ambonę i przemówił w podniosłych słowach, podkreślając głębokie wzruszenie, jakiem go przejmuje chwila ingresu do prastarej katedry.

Następnie udzielił ks. prymas błogosławieństwa arcypasterskiego, poczem przed ołtarzem odprawił modły a następnie przeszedł do pałacu w uroczystej procesji. Tam przedstawiały się prymasowi różne delegacje. Wieczorem w zamku odbył się raut.

Wielki zjazd kupiectwa pomorskiego w Chełmnie.

W niedzielę obradował w Chełmnie w miejscowej „Strzelnicy“ walny zjazd Towarzystw Kupieckich na Pomorzu z udziałem blisko 200 delegatów z całego Pomorza i licznych gości. Z ramienia rządu przybyli: Pp. wiceminister przemysłu i handlu Doleżał. Jako przedstawiciele sejmu byli obecni pp. posłowie Wartalski, Krzywiński, Sacha i Sołtysiak

Zjazd zagaił prezes Tow. Kupców w Chełmnie, p. Chmurzyński. Przewodniczył prezes Związku p. Marchlewski. Syndyk Zw. p. dr. Rzepecki złożył sprawozdanie z działalności Związku na rok gosp. 1925/26. Referat wykazał ogrom pracy wykonanej przy Zw. i jej owoce. Przyjęto budżet na r. 1926/27, który przewiduje nadwyżkę dochodów. Wybrano zarząd główny, do którego weszli z prezesem Marchlewskim na czele pp. Samoliński i Klimek z Grudziądza, Januszkiewicz i Brzeski z Torunia i Maciejewski z Tczewa. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp. Mut, Polaj i Kowalski. P. prezes Marchlewski wygłosił dłuższy referat o postulatach kupiectwa pom. Referat, którego treść jest zawarta w rezolucjach, został przyjęty z wielkim aplauzem i jednogłośnie.

Delegaci rządu, zabierając po kolei głos, zapewniali o życzliwości odnośnych czynników rządowych dla kupiectwa.

Silny oddźwięk znalazło przemówienie p. posła Wartalskiego, znanego ze swej pracy dla kupiectwa. P. Wartalski podkreślił konieczność współpracy rządu ze społeczeństwem. Dlatego — tak oświadczył p. G. zgodnie z Gł. Zarz. Zw. — organizacje kupieckie nie mogą zrozumieć rządów nie mających stałej polityki gospodarczej. Tak samo też niektóre posunięcia polityczne rządu (mianowania na urzędzie wojewódzkim) na Pomorzu, są niezrozumiałe dla tutejszego społeczeństwa i nie przyczynią się do ustalenia stosunków gospodarczych. (Ogólne brawa na sali.)

Zjazd zakończył się wspólnym obiadem i rautem.

Rzemiosło Polskie usiłuje rozerwać żydowski stryczek.

Jak donoszą z Warszawy, delegacja Centralnego Towarzystwa Rzemieślniczego oraz Związku Rzemieślników Chrześcijańskich, reprezentujących, stan rękodzielczy z 9 ciu województw, wręczyła ministrowi przemysłu memorjał, wyrażający obawy przed skutkami ustawy przemysłowej, jaka ma być ogłoszona drogą dekretu.

Minister Kwiatkowski oświadczył delegacjom, że projekt nowej ustawy przemysłu rzemieślniczego, został już wręczony Radzie Ministrów. Delegacja uda się w najbliższych dniach do wicepremjera Bartla i przedłoży mu swe zastrzeżenia.

Ustawa odnośna, bardzo jest niekorzystna dla polskiego rzemiosła, a natomiast daje świetne widoki żydostwu. Trzeba jednak zaznaczyć, że pewien rzekomy organ stanu średniego na Pomorzu gwałtownie domagał się tej dekretowanej ustawy. I na zjeździe cechów rzeźnickich w Chojnicach wypowiadano się za nią. — Otworzą się może oczy, ale.... po niewczasie

Jutro obejmuje b. min. Młodzianowski urząd wojewódzki.

Zmiany i konfiskaty. — Nowy senat gdański. — Z Rosji. — Nowy rząd jugosłowiański. Strzelanina w sejmie meksykańskim.

Pożegnanie wojewody dr. Wachowiaka. W poniedziałek przed południem nastąpiło w Toruniu w gmachu wojewódzkim pożegnanie b. wojewody pomorskiego p. dr. Stanisława Wachowiaka.

Nowy wojewoda pomorski p. Młodzianowski przybywa do Torunia we wtorek z Warszawy. W środę p. Młodzianowski obejmuje urzędowanie.

W sprawie tej zamieszcza poseł Stroński obszerny artykuł w „Warszawiance“, w której m. i. czytamy:

W środę 6-go bm. ustępujący minister p. Młodzianowski osobnem pismem przesyła p. Wachowiakowi uznanie i w środę 6. bm. nowy Minister p. Sławoj Składkowski w rozmowie z wojewodą nie objawia w najmniejszej mierze zamiaru jakiejś zmiany. A w piątek 8 bm Rada Ministrów uchwala usunięcie tego wysokiego urzędnika państwowego bez żadnego uprzedzenia. 12 bm. wicewojewoda Szydlitz na telefoniczne zapytanie otrzymuje wymijającą odpowiedź, że sprawa ta jeszcze nie była w Radzie ministrów. 14 zaś ogłoszono w „Monitorze“ nominację b. min. Młodzianowskiego na wojewodę pomorskiego.

A p. Wojewoda Wachowiak w dalszym ciągu nie ma słowa jednego wiadomości urzędowej o swem usunięciu i nie miał go jeszcze także w sobotę 16 go bm.

Natomiast właśnie w sobotę 16 go bm. przed południem przychodzi telefonicznie pierwsze urzędowe zawiadomienie z Ministerstwa Spr. Wewn. jako... pytanie następujące:

— Jak tam z mieszkaniem dla p. wojewody Młodzianowskiego? We wtorek 19 go bm. obejmuje urzędowanie. Czy p. Wachowiak już opróżnił mieszkanie?

Następują wyjaśnienia, że przecież nie było żadnej wiadomości, że wyprowadzenie się wojewody z mieszkania osobistego, w domu niepaństwowym, gdzie ma własne urządzenie, nie jest sprawą kilku godzin itd.

Ale takie było jedyne urzędowe zawiadomienie województwa bez żadnego wogóle zawiadomienia bezpośrednio wojewody.

Wyraźnie, aż nadto wyraźnie.

Niemcy, które na jesień r. 1918 poddaniem się w porę zdołały uniknąć całkowitego programu na polu walki i może podyktowania warunków pokoju w Berlinie, od tego czasu stale zdążają do powetowania poniesionych strat i wszelkich niepowodzeń. I naogół nieźle im się to udaje. Przedewszystkiem o ile chodzi o Francję mają one dzisiaj przeciw sobie partnera wyczerpanego gospodarczo, który tylko z trudem może stawiać czoło. Anglja zaś poniekąd przestała już być ich przeciwniczką, odkąd nie wchodzi w grę już potęga niemiecka na morzu. Interes jej poniekąd nawet tego wymaga, żeby Niemcy były dosyć silne i krępowały swobodę Francji, oraz potężniejszych coraz bardziej Włoch. W tym kierunku szła bowiem stale polityka angielska, żeby zręcznie popierać raz tę, drugi raz tamtę stronę, a teraz właśnie przyszła kolej na sprzyjania znowu Niemcom.

Jakiego rodzaju zaś są to ich cele?

Nasamprzód chodzi im o to, żeby się pozbyć znienawidzonego do gruntu ustroju republikańskiego, jaki przybrały swego czasu jedynie pod naciskiem ówczesnego położenia, bo inaczej nie tak łatwo zdołałyby się wykpić od ponoszenia następstw wywołanej zbrodniczo i niemniej też zbrodniczo prowadzonej wojny.

Republikańskiemi Niemcy w gruncie rzeczy jednak nigdy nie były i nie są obecnie, tylko w nieobecności kajzera rządzi niemi jako jego namiestnik marszałek Hindenburg, bożyszcza militarystów niemieckich. On sam też jedynie za takiego się uważa do czasu aż powrócą Hohenzollernowie. Obecnie zaś, gdy się już udało Niemcom rozluźnić węzły łączące dawniej Ententę, — nie widzą oni już absolutnie przyczyny, dlaczego nie mieliby osadzić z powrotem Hohenzollernów na tronie.

I długoż to potrwa, zanim taka zmiana nastąpi? Ekskajzerowi sejm pruski już uchwalił jednomyślnie, przeciwko głosom jedynie komunistów, przywrócenie nieomal wszystkich majątków w państwie pruskiem i na stałą siedzibę zamek Homborg pod Wiesbadenem. Oprócz tego ma on dostać jeszcze tytułem odszkodowania 15 miljonów w gotówce. Kronprinzowi również pozwolono zamieszkać w Poczdamie, a najstarszego jego syna przyjęto do ochotniczej armji niemieckiej jako oficera na specjalnych warunkach. Tym sposobem więc droga powrotna Hohenzollernów na tron po zrzuceniu noszonej ze wstrętem maski republikańskiej jest już chyba dostatecznie wyraźnie zaznaczona.

A następnym z kolei ich celem to odzyskanie z biegiem czasu wszystkich utraconych ziem, czy to na wschodzie, czy na zachodzie. Pierwsze kroki zostały tutaj już poczynione niejako dla zaznaczenia stanowiska swego na przyszłość i powolnego przygotowania na to opinji światowej. Propozycje takie, jak odkupienie okręgu Eupen i Malmedy od Belgji, wydostanie obwodu Saary od Francji i przyłączenie Gdańska do Niemiec wzamian za pomoc finansową i ewentualne poparcie w Ameryce, wskazują aż nadto wyraźnie, do czego Niemcy zamierzają. A po otrzymaniu Gdańska, gdyby to miało nastąpić, wypłynęłyby niechybnie pretensje do naszego Pomorza, do Górnego Śląska i nawet do Poznańskiego celem choćby należytego wyprostowania granicy niemieckiej na wschodzie. Zaś gdyby te pragnienia niemieckie się miały ziścić, przyszłaby znowu kolej na Alzację i Lotaryngję jak i niemniej na posiadłości belgijskie na zachodzie.

Ba, niemiecka powność siebie sięga już nawet tak daleko, że w prasie niemieckiej twierdzi się bezczelnie, jakoby nie było to wcale niemożliwem dojść do porozumienia z kierowniczemi sferami w Polsce co do odstąpienia owych ziem zachodnich za odpowiednie korzyści gospodarcze i jakieś gwarancje na wschodzie. Skąd naraz ta śmiałość?!

Otóż to wszystko jest chyba aż nadto wyraźne. Niemcom wskutek ich buty i źle zrozumnianej bezkarności zaczyna się znowu przewracać w głowie i poczynają one znowu snuć rojenia, które im przyświecały w r. 1914 przy wszczynaniu wojny światowej. Zresztą patrzą zbliska na nasze rozbicie wewnętrzne i to je tem więcej ośmiela. Pozatem kto wie, ile w tem wszystkiem u nas jest zamówionej roboty pruskiej i za pieniądze z Berlina?!

ak.

Tak odbyło się w roku Pańskim 1926, w Europie Srodkowej, w niepodległem Państwie Polskiem, usunięcie Wojewody Pomorskiego, poważnego pracownika państwowego, mającego za sobą ważne służby i liczne uznania.

Zmiany i konfiskaty. „Głos Prawdy" zapowiada zmianę na stanowisku wiceministra sprawiedliwości Utrzymuje, iż w najbliższych dniach ma nastąpić nominacja szefa kancelarji cywilnej p. Prezydenta, p. Stanisława Cara na wiceministra. Zaznaczyć wypada, iż niedawno były pogłoski o zamierzonem powołaniu na to stanowisko płk. Mecnarowskiego.

Jeden z ostatnich numerów krakowskiego „Głosu Narodu" uległ konfiskacie za przedruk z „Gazety Warszawskiej Porannej" listu posła Marylskiego, w którym on przypomina swe wystąpienie na komisji wojskowej w r. 1921 ym, gdzie poruszył sprawę stacji podsłuchowej.

Skonfiskowany również został „Rozwój" łódzki

W Gdańsku utworzył się nowy rząd (senat) składający się z nacjonalistów, liberałów i centrum (katolików). Nowy rząd rozporządza 62 głosami na 120. Kierunek jego będzie antypolski.

— —

Opozycjoniści bolszewiccy w Rosji poddali się zupełnie partji rządzącej.

— —

Rząd jugosłowiański, który w tych dniach ustąpił objął swe stanowisko w dawniejszym składzie ponieważ zatarg który stał się przyczyną ustąpienia, został zażegnany.

— —

W Meksyku przyszło do strzelaniny w sejmie stanu Nowy Leon. 3 osoby zostały zastrzelone. Strzelaninę spowodował jeden ze słuchaczy, który strzelał z trybuny. Rząd meksykański wniósł projekt ustawy na mocy której ma być ograniczona ilość krztałcących się księży.

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Proces przeciwko zabójcy H. Lindego. W dniu 18 bm. Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie rozważać będzie w trybie apelacyjnym sprawę zabójcy śp. Lindego sierż. Trzmielowskiego, skazanego przez Okr. Sąd Wojskowy na 10 lat więzienia. Oskarżać będzie prokurator Hejdukowski, bronić będzie poseł Liebermann.

O flotę handlową. Jak donosi „Kurjer Czerwony" z polecenia min. Kwiatkowskiego wyjechał do Paryża komandor Pistel, naczelnik wydziału żeglugi morskiej Min. Przem. i handlu wsprawie budowy polskiej floty handlowej. Faktem jest, iż na samą wiadomość o projekcie budowy floty nadesłano ogromną ilość ofert.

Zima się zbliża. Z szeregu miejsc donoszą, o wielkich opadach śnieżnych. W szczególności obfite śniegi spadły na Kaukazie i w Rosji środkowej. W niektórych miejscach opady były tak znaczne iż przerwaną została komunikacja kolejowa. Między innymi na linji Syzran—Wiaźma utknęły w drodze dwa pociągi. Zjawisko tak wczesnych i wielkich opadów śnieżnych nie było tu notowane od 1816 r.

Litwini rozstrzeliwują polski samolot W rejonie miasta Druskienniki. Litwini ostrzeliwali polski samolot który leciał z Gdańska do Wilna. Władze polskie będą interwenjować w tej sprawie.

Sprawa kradzieży całego transportu banknotów 1000 złotowych, wykonanych w Anglji, na zamówienie Banku Polskiego odbiła się echem w sali sądowej wileńskiego sądu okręgowego. Na ławie oskarżonych zasiedli Bolesław Kulikowski, Piotr Ruszkowski i Piotr Zyciński, którzy w 1924 usiłowali puścić w obieg banknoty 1000 złotowe skradzione w czasie ich transportu z Anglji przez Gdańsk do Warszawy. Oskarżeni usiłowali puścić w obieg 6 skradzionych banknotów na pograniczu sowieckim, przyczem zostali zdemaskowani przez władze bezpieczeństwa. Sąd skazał wszystkich na karę od 1 go $1^{1}/_{2}$ roku więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Smierć w płomieniach. W wielkiej przędzalni bawełny Oberleutendorff wybuchł pożar, w którym czterech robotników poniosło śmierć. Szkody bardzo znaczne.

Nieszczęście kolejowe. W pobliżu granicy łotewskiej pod Raciszkami nastąpiło zderzenie 2 pociągów osobowych, w wyniku czego 6 wagonów zostało zdruzgotanych Maszynista pociągu idącego z Kowna został zabity, 5 urzędników zaś i kilkunastu podróżnych rannych, Pociąg idący z Pskowa do Moskwy wykoleił się. Na skutek katastrofy 5 osób zostało zabitych 15 rannych. Katastrofa nastąpiła na skutek złośliwego podłożenia pod tor pni drzewa.

—

Sprawy gospodarcze.

Skrócenie terminu do wyrównania należności celnych pobranych omyłkowo.

Z dniem 28 września br. na interwencję Izb handlowych, weszło w życie rozporządzenie, mocą którego dwuletni termin, ustalony do wyrównania należności celnych, omyłkowo przez Urzędy celne obliczonych, został skrócony do jednego roku

Papiery wartościowe jako kaucje.

Wysokość sumy, do jakiej mogą być przyjmowane papiery wartościowe jako kaucje, wadja i zabezpieczenia umów, oraz kredytów, została ustalona obwieszczeniem Min. Skarbu z dn. 30. 9. 26. r. znajdującem się w Monit. Polskim nr. 231 26 Wobec czego straciło moc obwieszczenie tegoż Ministerstwa, wydane w tym przedmiocie w dniu 13 lipca br.

Opłaty manipulacyjne od pozwoleń przywozowych.

Zwraca się uwagę zainteresowanych, że opłatę manipulacyjną od pozwoleń przywozowych należy wnosić odrazu za całą ilość towaru, objętą tym pozwoleniem. W razie zaś częściowego wniesienia opłaty udzielane będą pozwolenia tylko na odpowiadającą ilość towaru z równoczesnem anulowaniem pozostałej części towaru, za którą opłata manipulacyjna nie została uiszczona.

Ulgi celne.

Przy wywozie za granicę karbidu, azotniaku, oraz azotano, amonu, wytworzonych w kraju, podlega zwrotowi cło, uiszczone za sprowadzone z zagranicy elektrody, zużyte do wyrobu wyżej nazwanych towarów podług następujących norm:

za 100 kg. karbidu	0,50 zł.
za 100 kg. azotniaku	0,40 zł
za 100 kg. azotanu	0,90 zł.

Zwrot cła uskutecznia się za pomocą kwitów wywozowych wystawione przez Urzędy celne.

Uwadze importerów.

Firmy, interesujące się przywozem do Polski ryb estońskich, jak: kilek, szprotów, i skumbrji, zechcą zgłosić do Izby Przemysłowo Handlowej w Grudziądzu na piśmie swe zapotrzebowania z podaniem cen hurtownych

Zmiana w taryfie celnej.

Z dniem 24 września cr. została podwyższona opłata dodatkowa, pobierana przy wwozie stali i żelaza na zł. 55 od 100 kg., zawarte w uwadze 5 pozycj 140 tar. celn.

Mennica państwowa bije plakiety i medaljony.

Obecnie mennica państwowa tłoczy bilon bronzowy jedno i dwugroszowy, którego brak w kraju stale daje się odczuć.

Oprócz swych zadań bezpośrednich mennica wypuszcza serjami artystyczne plakiety i medaljony wedle projektów wybitnych rzeźbiarzy polskich. Wypuszczono dotąd plakiety i medaljony marszałka J. Piłsudskiego byłych prezydentów Rzeczypospolitej, króla Bolesława Chrobrego i ostatnio medal pamiątkowy Polska Ameryka, który doręczony został prezydentowi Coolidge'owi.

Bank Polski płacił

dnia 18 października 1926 r.

Dolar	8,97 złot.
Funt szterling	43,67 złot
100 guld. g.	173,29 złot.
100 rmk.	213,80 „

Giełda zbożowa.

18 października 1926 r.

Żyto	100 kg.	33,75--34,50 zł.
Pszenica	„ „	44,65—00,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc.	„ „	50,75—00,00 zł.
„ „ 65 „	„ „	52,25—00,00 zł.
„ pszenna 65 proc.	„ „	69,00—00,00 zł.
Jęczmień browar.	„ „	30,50—35,00 zł.
Owies	„ „	27,50—28,00 zł.
Ospa żyt.	„ „	00,00—20,00 zł.
Ospa pszenna	„ „	21 50 –22,00 zł.
Groch Wiktorja		68,00—85,00 zł.
Ziemiaki jadalne		7,30—7,70 zł.
„ fabryczne		6,00—6,25 zł.

Usposobienie: słabsze.

Ziemia nieludzka

sztuka w 3 aktach Franciszka de Curel'a.

W piątek wieczorem ukazała się na scenie chojnickiej sztuka, de Curel'a p. t.: „Ziemia nieludzka", która przypominała nam grozę niedawnych zmagań wojennych na nieszczęsnej ziemi Alzackiej. Przewodnim motywem był konflikt między miłością a obowiązkiem względem sprawy narodowej. Księżna niemiecka, siostrzenica Wilhelma II go i adwokat francuski, syn chłopa alzackiego, byli głównemi postaciami sztuki, która w mistrzowskiej konstrukcji scenicznej potrafią utrzymać widzów w nieustannem napięciu nerwów i ciekawości.

Akcja sama i jej wątek nadzwyczaj prosty. Paweł Pavisot lotnik francuski przedarł się przez linję bojową wylądowawszy nie poraz pierwszy w swojej wsi rodzinnej w Alzacji celem zdobycia ważnych dokumentów dla swego dowództwa we Francji Przy okazji tej odwiedza swą matkę wdowę, u której w czasie tym zakwaterowano pruską księżną Wiktorję, młodą żonę dowódcy korpusu niemieckiego, stojącego w pobliżu. Paweł starający się nie zdradzić przed nikim dziwnym zbiegiem okoliczności został poznany przez księżną. Postanowił uratować się choćby życiem księżny a nawet życiem własnej matki. Idzie wtedy do pokoju księżny by ją wywabić w pole i zgładzić. Oboje wprawdzie podobają się sobie, w obojgu bowiem młoda krew zakipiała warem Lecz jako wrogowie nie ufają sobie.

Akt drugi, to walka pomiędzy obowiązkiem względem sprawy narodowej, Francuza i Prusaczki. W końcu księżna rzuca się w ramiona chłopskiego syna z Alzacji. Ale nienawiść i niewiara nieraz bywają potęgą silniejszą niż miłość. Mimo, że się kochają i do siebie należą nie ufają sobie. Księżna opanowana szałem nienawiści postanowiła zdradzić Pawła i wydać go w ręce wroga. Matka wdowa, która postanowienie księżny zauważyła, poświęca się za syna i za ojczyznę, kładzie trupem księżnę i z modlitwą na ustach staje w obliczu śmierci, która czeka ją z ręki niemieckiej. Publiczność z wielkim skupieniem wsłuchiwała się w słowa padające ze sceny i ulegając silnem wrażeniom śledziła bieg wypadków z zapartem oddechem. Artystom przyznać trzeba zgotowanie widowni prawdziwej biesiady. Na miejsca pierwsze wysuwali się przedewszystkiem artystka teatrów warszawskich i głośna gwiazda filmowa pani Balcerkiewiczówna oraz pani Elertowiczowa. Jako wdowa Pavisot pani Elertowiczowa godnie reprezentowała Alzację. Potęgą uczuć macierzyńskich i patrjotycznych wstrząsnęła publiczność do głębi, która w zamian tego odpowiadała rzetelnie zasłużonym oklaskom. Pani Balcerkiewiczówna w roli Wiktorji, dumnej Prusaczki z rodu Wilhelmów stanęła na wyżynie prawdziwego artyzmu. Był w niej szał miłości, szał nienawiści i duma Prusaczki. Z roli swej wywiązała się świetnie. Pan Dąbrowski jako Paweł syn wdowy Pavisot również opanował swą rolę. Panu D. należy się główne uznanie za staranne przygotowanie tak popołudniowego i wieczornego przedstawienia. Episody powierzane p. Krzymińskiej (Anna) Jejdemu (Szrajner) i Brygiewiczowi (Kamil) wypadły doskonale. Reżyserja pana Dąbrowskiego była bardzo udatna, przyznać można, że wogóle o wiele staranniej przygotowana aniželi podczas ostatniego występu zespołu grudziądzkiego. Oby nas teatr toruński jak najczęściej odwiedzał.

(Plc).

Tajemnica grobowca.

Powieść z życia francuskiego.

207)

— I owszem, ponieważ było wiadomo, o co chodzi, dwóch czy trzech urzędników nachyliło się, ażeby ją ze swego okienka zobaczyć.

— No i jak wyglądał? mężczyzna trochę już podstarzały?

— Nie. Był to młody człowiek; lat dwudziestu trzech, bardzo przystojny.

— Coraz osobliwsze, coraz osobliwsze — mruknął naczelnik. — Postępowanie Aime Joubert wydaje mi się niezrozumiałem. Przypuszczać można, że w tem wszystkiem kryło się zdrada.

Zapisawszy w notesie posłyszane wiadomości, naczelnik odjechał i udał się do sądu

— Czekałem na kolegę z niecierpliwością — rzekł komisarz.

— Nie wie kolega czego o pani Rosier?

— Nie, ale nie o to tu chodzi.

— A o co?

— Musimy śledztwo zarządzić na ul. Ville i Eveque.

— Cóż się tam stało?

— Zmarła tam nagle szwaczka na pensji. — Komisarz policyjny nadesłał mi protokół, koledze go posłałem, dodając, że na kolegę czekam. Uprzedziłem również sędziego śledczego de Gibray, bo nic dotąd nie dowodzi, aby śmierć była naturalną, pomimo raportu lekarza miejskiego Weźmiemy doktora z prefektury.

— Służę koledze.

W tejże chwili zapukano do gabinetu.

— Proszę — odezwał się komisarz policji.

Pan de Gibray się skłonił, naczelnik mówił woźny — pragnie widzieć się z panem komisarzem, czeka.

— Proś

Wszedł sędzia śledczy.

— Jak najuprzejmiej proszę kolegów — rzekł — ażebyśmy się natychmiast zajęli śledztwem na ulicy Ville d'Eveque. Już późno jest, a takem zmęczony, że potrzebuję koniecznie odpocząć.

— Jedziemy — odpowiedział naczelnik — ale wprzód niech nam sędzia pozwoli skończyć jedną bardzo ważną sprawę.

Paweł de Gibray się skłonił, naczelnik mówił dalej, zwracając się do niego:

— Zapewne i pan sędzia nie słyszał nic o pani Rosier?

— Rzeczywiście. Zresztą rzadko już teraz komunikuję się z tą osobą bezpośrednio.

— I ja się nią nie zajmowałem — dodał komisarz. — Mówił mi kolega, że znalazła jakiś ślad...

— I rzeczywiście znalazła ślad — odparł z gniewem naczelnik — tylko nie wiedziałem jaki. Wykręcała się przed wszelkiemi pytaniami memi. Chciała nas tem łatwiej oszukiwać

— Oszukiwać! — powtórzył Gibray.

— Tak.

— Ona! to niepodobna!

— Niech pan sędzia sam posłucha i osądzi.

Naczelnik policji opowiedział szczegółowo, jak był u agentki, która wyjechała z domu rano i następnie jakich mu wiadomości udzielono w kantorze pocztowym przy ul. Enghien. Słuchacze bardzo byli zdziwieni. Kiedy skończył, zapytał go sędzia:

— I cóż kolega o tem wszystkiem myśli?

(Ciąg dalszy nastąpi!).

KRONIKA.

Chojnice, dnia 19 października 1926

Dziś: Piotr, w.
19. 10. 26. Słońca wschód 6.33 zachód 16.56
Księżyca wschód 16.49 zachód 3,29

Bibljoteka Czytelni Ludowych ul. gimnazjalna (Hotel Kaletta) otwarta codziennie od godz 6—7 popoł., w niedziele i święta od godz. 12—1 w poł.

— **Bolesny cios**. Dziś w nocy zmarła w Pelplinie po długiej chorobie ś. p. Anna z Kunowskich-Pacholska w wieku 75 roku życia

Rodzinie z powodu tak bolesnego ciosu wyrażamy serdeczne współczucie Redakcja.

Do naszych Czytelników!

Począwszy od 15 10 listonosze przyjmują przedpłatę na miesiąc listopad. Kto jeszcze nie zaabonował „Dziennika Pomorskiego" niech to uczyni natychmiast, by nie nastąpiły przerwy w dostarczaniu pisma naszego przez pocztę —

Czytelnicy! W ubiegłym miesiącu daliście dowód jak umiecie się starać dla nas, więc i w październiku okażcie Swe poparcie jakim nas darzycie, werbując dalszych abonentów dla nas tem bardziej, że znów stoimy przed wielką zagadką polityczną. — — — — —

— **Pierwszy śnieg.** Przyszedł jak złodziej nocą gdyż za dnia wstydził się jeszcze widocznie, uważając, że czas jego jeszcze nie nastał i pokrył dachy i ziemię cienkim białym całunem. Niebawem jednak stawać się będzie coraz śmielszy i zapanuje na stałe. Sprzyjać mu będzie niezawodnie chłód, który daje się szczególnie w nocy coraz bardziej we znaki.

— **Posiedzenie Rady Miejskiej.** Dziś we wtorek o godz. 5 po poł. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej. Ze względu na swój obszerny porządek obrad, posiedzenie to zainteresowało obywateli miasta.

— **Gdzie są wybrańcy losu?** W kolekturze p. A. Kunowskiego w Chojnicach padły wygrane w I. kl. 14 Lot. Państw. na numery 14959—19846 i 76370. Posiadający powyższe losy zechcą się zgłosić w Kolekturze celem odebrania gotówki.

— **Z kroniki policyjnej.** Za nielegalne przekroczenie granicy państw. przytrzymano niejakiego St. Łopacińskiego. W powiecie kościerskim zanotowano jedną kradzież roweru.

— **Egzamin mistrzowski.** Przed komisją egzaminacyjną Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu zdał egzamin na mistrza krawieckiego p. Józef Kukliński z Chojnic.

— **Zebranie „Sokoła".** Wczoraj wieczorem odbyło się zebranie „Sokoła", na którem omawiano kilka spraw bieżących oraz przesunięcie terminu zapowiedzianej zabawy na 13 listopada.

— **Ćwiczenia Wojaków.** W sobotę odbyły się ćwiczenia polowe nocne Tow. Powst. i Woj z Chojnic i W. Kłodawy. W ćwiczeniach brały udział instruktorzy tut. baonu strzelców to też udały się one doskonale.

— **Zawody strzeleckie policji państw.** W Toruniu odbyły się pierwsze w Rzplitej zawody strzeleckie policji państwowej. Pierwszą nagrodę w strzelaniu z karabinu na dystans 200 mtr. otrzymał st. posterunkowy Gnerek, drugą — przodownik Józef Bigus. W strzelaniu z brauningu — pierwszą nagrodę otrzymał posterunkowy Sobciak, drugą - Zieleziński.

— **V. Tydzień Akademika** 4. XI — 14 XI. Pomorski Wojewódzki Komitet Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej na posiedzeniu, odbytem dnia 12 bm, dla technicznego przeprowadzenia „V. Tygodnia Akademika" utworzył Komitet Wykonawczy, w skład którego weszli pp. A. Krzyżanowski, przewodn. sekcji imprez i propagandy, S Wiśniewski, przew. sekcji organizacyjnej, N. Januszkiewicz, przew. sekcji loterji fantowej. Przewodnictwo Komitetu Wykonawczego powierzono p. A. Krzyżanowskiemu. Organizację Komitetów Powiatowych zajmują się p. p. starostowie. W zastępstwie chorego p. min. Dr. Wybickiego, kieruje całą akcją Ks M. Strogulski, naczelnik Szkolnictwa Powszechnego Wszelkich informacji w sprawie V. Tygodnia Akademika udziela Biuro Komitetu Wykonawczego (Toruń, Ratusz pok. Nr. 2).

— **Kalendarz podatkowy.** Przypomina się, że w miesiącu październiku br. są płatne następujące podatki bezpośrednie:

Od 15 X. do 15 XI II rata podatków gruntowych za 1926 r. Do 15 X. br. podatek przemysłowy od obrotu za miesiąc wrzesień dla przedsiębiorstw handlowych I. i II. kategorji, dla przedsiębiorstw przemysłowych I—V. kat.

Do 20 X. br. połowa zaliczki na poczet podatku przemysłowego od obrotu za III. kwartał br.

Do 31 X. br. podatek majątkowy bez zwyżki kontyngentowej dla płatników I i II. grupy kontyngentowej, zaś dla płatników I. grupy połowa podatku majątkowego, wraz z zwyżką kontyngentową.

Ponadto płatne są te podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy z terminem płatności w październiku br.

Najnowsze wiadomości własne.

Nowy dowódca wojsk angielskich w Nadrenji. Dotychczasowy głównodowodzący wojskami angielskiemi w okupowanej części Nadrenji, generał Johne du Canc został odwołany a na jego miejsce mianowany generał William Hencker.

———

Wahania górników angielskich Jak donoszą z Anglji, liczba górników, którzy wrócili do pracy, cofnęła się z 236 000 na 219 000. Nie potrwa to jednak zapewne długo, albowiem rząd bolszewicki w Rosji oświadczył górnikom strejkującym że na dalsza pomoc pieniężną ze strony Rosji liczyć nie mogą. Oświadczenie to stoi w związku z usiłowaniami Rosji uzyskanie pożyczki w Anglji, gdzie oświadczono Krassinowi, że w czasie dalszego wspierania górników strejkujących w Anglji pieniędzy dla Rosji niema. Ogólna suma wsparć bolszewickich wynosi 800 000 funtów szterlingów.

———

Nadkomisarz kolonji Mozambyku został przyaresztowany, tak donoszą pisma portugalskie.

———

Na 17 500 dolarów wzgl. na 3 lata więzienia skazany został kapitan statku „Dori", który na Hali faksie (Nowa Szkocja Ameryka) wylądował 129 wychodźców sycyljańskich (włoskich).

———

Kłócący się bracia. Pomiędzy komunistami a socjalistami przyszło do starć w Paryżu na pewnem wiecu socjalistycznem. Komuniści nie dopuścili wybitnego socjalisty Leona Bluma (żydka polskiego) do głosu. Dopiero po 3 godzinnych usiłowaniach zdołała policja usunąć walczących ze sali.

———

W Londynie odsłonięta zostanie dziś tablica pamiątkowa dla miljona poległych w wojnie światowej żołnierzy angielskich w opactwie Westerminsteru. Od słonięcia dokona ang następca tronu oraz premjer i premjerzy dominjów (kolonji). W poł. rozpoczęte zostaną na Dawningstrud obrady dominjów brytyjskich.

Rumuński następca tronu Karol wrócił do Bukaresztu. Z powrotem tym łączą zamiary Karola zdobycia korony w miejsce chorego ojca, który rzekomo ustąpić zamierza Temu staje na przeszkodzie konstytucja rumuńska, którą zmienić może jedynie nowy parlament. Nie wiadomo jednak, jaki byłby wynik nowych wyborów.

———

Samochód wjechał na pociąg pod Ljonem we Francji. 2 osoby zabite 1 ciężko ranna.

———

Potworny młodociany zbrodniarz. W Tours we Francji pewien 16 letni wyrostek odwiedziwszy dom rodziców, zastał tam tylko staruszkę — swą babkę, od której zażądał pieniędzy. A kiedy ich nie otrzymał, rozpłatał staruszce krzesłem kuchennem głowę. Potworny zbrodniarz został natychmiast aresztowany.

———

Kartel międzynarodowy szyn kolejowych został utworzony wczoraj w Londynie. Delegaci niemieccy przed podpisaniem kartelu zastrzegli sobie 3 dni do namysłu.

———

Królowa rumuńska Marja przybyła do stolicy Ameryki Waszyngtonu i przyjęta została przez sekretarza stanu Kelloga oraz jego małżonkę.

———

Przytrzymanie bandy fałszerzy w Warszawie. W Warszawie przyaresztowano 12 osób należących do bandy fałszerzy, która w roku bieżącym sfałszowała na 100 000 dolarów akcyj naftowych w Baku, które umieściła na giełdach w Berlinie i w Paryżu.

———

Walki o Szanghaj w Chinach. Jak donoszą z Szanghaju, nie udało się wojskom półbolszewickim z Kantonu zdobyć tego miasta. Posunęły się one wprawdzie aż w pobliże, ale w następstwie cofnąć się musiały do Czuhjangu.

Z Pomorza.

Swornegac. (Tow. śpiewu „Cecylja".) W ub. niedzielę odbyło się zebranie miejscowego kółka śpiewackiego „Cecylja". Pod kierownictwem organisty p. Dorowy postanowiono odnowić pracę nad pielęgnowaniem śpiewu, szczególnie kościelnego. Najbliższy występ „Cecylji" będzie w dniu odpustu św. Barbary.

Z Tucholi.

Sliwice, powiat tucholski. (Wieczornica Pieśni Polskiej). Na życzenie obywatelstwa Sliwic urządziło w niedzielę dnia 17 bm. Towarzystwo Spiewu Lutnia z Chojnic „Wieczornicę Pieśni Polskiej" połączoną z przedstawieniem amatorskiem w lokalu p. Nürnberga.

Tegoż samego dnia miejscowe grono handlowców i urzędników branży drzewnej urządziło w sali p. J. Trzebiatowskiego w zamkniętym kołku bal jesienny gdzie bawiono się skocznie i ochoczo aż do rana.

Bysław. (t) (Budowa szosy.) Od Bysławia w kierunku Cekcyna buduje się nową szosę. Obecnie prace przy budowie na odcinku Bysław—Wełpin są w pełnym biegu. Przy pracy tej kilkunastu ludzi znalazło zatrudnienie.

Szosa ta będzie wielkiem udogodnieniem dla komunikacji pomiędzy Bysławem a Cekcynem. Obecnie z powodu budowy szosy przejazd furmanek i t. p. na odcinku Bysław jest wybroniony.

———

Pruszcz. (t) (Zmiany w duszpasterstwie) Ks. kuratus Czarnecki z Lipinek został administratorem w Pruszczu. Zaś ks. administrator Papenfus stąd mianowany został wikarym w Kościerzynie.

Górna Grupa. (t) (Walne zebranie Stow. Młodzieży). Na walnem zebraniu Stow. Katol. Młodzieży Polskiej wybrano prezesem p. Magolewskiego, a sekretarzem p. Arendta. Ks. patron prezes p. Puchała podziękował w serdecznych słowach za gorliwą pracę w Stow. ustępującym członkom. Dotychczasowego prezesa p. Wojaka na wniosek ks. patrona uchwalono jednomyślnie mianować członkiem honorowym Stow.

Tuszyny. (t) (Sprawa rowu odpł) Utworzono tu niedawno temu „związek dla utrzymania rowu od pływowego Tuszyny—Nowy Zasiniec". Przewodniczącym komisji nadzorczej jest p. W. Szulc z majętności Stążki, członkiem komisji i rendantem kasy jest p. Heize z Tuszyn.

Gruczno. (t) (Jarmark). W środę 20 bm przypada tutaj jarmark na konie i bydło oraz kramny.

Grupa (t) (Kradzież). W nocy z niedzieli 10 bm. na poniedziałek 11 bm. włamali się jacyś sprawcy do oberżysty miejscowego p. Zaremby. Łupem ich padła wódka, papierosy oraz pieczątka z napisem „Hotel Polski właściciel Zaremba Grupa".

Swatno (t) (Nominacje). Na przewodniczącego „Spółki odwodnienia łąk w Swatnie" wybrany został p. Bielaszewski ze Swatna, na zastępcę p. Fr Młocickiego ze Swatna.

Sarnia Góra. (t) (Sprzedaż drzewa) Nadleśnictwo Sarnia Góra sprzedaje w sobotę 23. bm. w lokalu p. Milewskiego w Łążku, najwięcej dającemu większą ilość drewna opałowego, brzozowego i sosnowego, oraz drzewa użytkowego.

Ruch wydawniczy.

Nakładem Tow. Rekl, Międzynarodowej jen repr. R. Mosse w Warszawie ukazała się pierwsza wielka Księga Adresowa Polski wraz z wol. miastem Gdańskiem. Dzieło to obejmuje prócz bogatego działu ekonomiczno gospodarczego, map, skorowidzów etc. szczegółowe adresy wolnych zawodów, handlu, przemysłu, rzemiosła oraz rolnictwa. Objętość księgi 2562 stron.

Księga ta będzie bardzo ważnym czynnikiem dla rozwoju życia gospodarczego naszego kraju.

Ruch w Towarzystwach.

Baczność Sokoli! Przyszłe ćwiczenia sekcji atletycznej odbędą się w wtorek dnia 19 bm. o godz. 8 wieczorem Ze względu na rozpoczęcie wstępnego treningu w walce francuskiej, uprasza się o bezwzględne i punktualne przybycie wszystkich dotychczasowych członków wzgl. miłośników tego sportu.

Kierownik Sekcji

Szanownym członkom Tow. Mężczyzn katolików pod wezw. św. Wojciecha daje się do wiadomości iż pogrzeb śp. Jana Pulczyńskiego odbędzie się w środę dnia 20 X. 26 r. z Kostnicy klasztoru. Uprasza się szanownych członków jak i też komisję usługową stawienie się dnia tegoż o godzinie 8 rano przed kostnicą klasztoru św. Bor.

Zarząd.

Koniec części redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach

Dnia 17. października 1926 r. zasnął w Bogu po dłuższych, ciężkich cierpieniach

ś. p.

Jan Pułczyński

w zmarłym tracimy gorliwego członka naszego towarzystwa. Niech Pan Bóg wynagrodzi jemu wiekuistą chwałę jego okazaną gorliwość około Tow. Mężczyzn Katolików tutejszej parafji.

Zarząd Tow. Mężczyzn Katolików
pod wezwaniem św. Wojciecha Chojnice.

Pogrzeb odbędzie się w środę dnia 20. 10. br. o godz. 8.15 z kostnicy klasztoru. Szanownych członków Tow. uprasza się o liczne wzięcie udziału ZARZĄD. 2399

Po nadzwyczaj korzystnych cenach

polecamy

dywany, serwety,
materjały do chodników,
na zasłony, firany, kołdry i. t. d.

Juliusz Schreiber

Rynek 17. **Chojnice.** Telefon 48.

Baczność! **Tylko 4 dni!** **Baczność!**

Po wielkich sukcesach w Poznaniu, Bydgoszczy i Grudziądzu przyjeżdża do Chojnic

wielki cyrk „EKSPRES”

światowe atrakcje, każdy numer wielki szlagier, tresowane konie i zwierzęta.
50 osób — artystyczne kierownictwo — własne oświetlenie — śmiech bez końca — Duet Ignacio.

Otwarcie w środę, dnia 20 października 1926 r. o godz. 8.15 wieczorem.

KINO NOWOŚCI

We wtorek i środę (19 i 20 bm) o godz. 8[15]
Wielkie arcydzieło filmowe pt.

„Szał zemsty i 2 kobiety i on“
potężny dramat życiowy w 2 serjach 11 akt.
Razem w jednym programie
W roli głównej: HANS MIERENDORF.
Wzruszająca treść obrazu trzyma widzów od początku do końca w pełnem napięciu nerwów.
Nadzwyczajna gra artystów.

w czwartek i piątek, dnia 21. i 22 bm
„Garragan“ Sobowtór Dra. Mabuze
Romans drukowany w „Illustrierte Zeitung“

Niniejszem podajemy uprzejmie do wiadomości że przyjęliśmy wyłączną sprzedaż

konfekcji męskiej

mechanicznej fabryki Bracia Runkowscy.

Również mamy stale na składzie wyroby fabryki

Bracia Czeczowiczka

jak: **inlety, płótna, ręczniki, różne barchaniki itd.**

Ubrania i płaszcze męskie
mamy stale we wielkim wyborze po cenach najniższych.

Przy tej okazji polecamy skład nasz bogato zaopatrzony we wszelkie inne artykuły jak: **materjały na płaszcze i ubrania, wełny, trykotaże i towary krótkie** po bardzo niskich cenach. 2376

J. Skwierawski i S-ka.

Licytacja przymusowa
W środę. dnia 20 10. br.
sprzedam o godz. 11 przed poł w lokalu Heinricha najwięcej dającemu za gotówkę
1 szafę do bielizny
1 okrągły stół
1 lustro
Winkowski 2402
komornik sądowy Chojnice

Licytacja przymusowa
W środę, dnia 20. 10. br
sprzedam o godz. 11 przed poł. w lokalu Heinricha najwięcej dającemu za gotówkę
1 kanapę
Winkowski
kom. sądowy Chojnice. 2401

Licytacja przymusowa
W środę, dnia 20 10. br.
sprzedam o godz. 12 w poł. na cegielni p. Kortha, Szosa Gdańska najwięcej dającemu za gotówkę
3000 sztuk pal. cegieł
Winkowski
kom sądowy, Chojnice 2400

Deski calowe
i rower
na sprzedaż.
Młyńska 20
w podwórzu

Przyjmuję 2394
mularzy
M. Jednorałski
Chojnice, Małe Osady 7.

Zgubiłem 2384
książeczkę wojskową kartę mobilizacyjną,
wystawioną przez P. K. U Grudziądz oraz **wykaz osobisty** na nazwisko Smigierski Józef. Oddać za wynagr. Warszawska 45 I. p.

Zgubiłem dnia 16. 10. br.
portfel z pieniędzmi wraz z papierami wojskow.
w drodze z Rynku do ulicy Ogrodowej.
Uczciwego znalazcę prosi się tylko o nadesłanie papierów pod adresem 2388
Czesław Bębnista
ul Ogrodowa 9.

Stare
metale
mosiądz,
lane żelazo,
miedź
i ołów
kupuje w każdej ilości
M. Damm
Odlewnia metalów

Dla bydła

Wapno fosforowe **marka A.** przyczynia się jako proszek odżywczy dla nierogacizny do pobudzenia apetytu, przyczynia się do rozbudowy kości przeciwsztywnemnogom. **Ma ka B.** tuczy szybko, zapobiega rozmaitym chorobom, daje apetyt, W paczkach po 1, 2, 5 i 10 zł.

Drogerja
Bracia Hubert
Chojnice Gdańska 18.

? Czem pani pierze

bieliznę? — Z pewnością mydłem i sodą, podług starego zwyczaju. Sposób to dawny, którym prały nasze prababki, dziś bez wątpienia przestarzały i wobec wysokich cen mydła za drogi. Postępowe Panie piorą sposobem nowoczesnym i używają do prania tylko **„SAPON“** ze znakiem ochronnym koszulką Wszędzie do nabycia. Przy zakupie zważać na znak ochronny „koszulka“.
Chem. Fabryka „ERGASTA“ C. Nagórski,
Starogard, Pom.

Szkoła Rolnicza w Pawłowie

(dawniej w Chojnicach)

rozpocznie naukę dnia 3 listopada 1926 r.

Wpisy na 1 i 2 kurs przyjmuje się codziennie ustnie lub pisemnie Przy wpisie należy przedłożyć: a) świadectwo ukończenia szkoły powszechnej, b) metrykę urodzenia na dowód ukończenia 16 lat życia, c) świadectwo moralności, d) zezwolenie rodziców na uczęszczanie syna do szkoły i zobowiązanie się do opłaty czesnego, (40 zł rocznie).

Przy szkole będzie internat dla uczniów. Opłata w internacie według rzeczywistych kosztów utrzymania. Bliższych informacyj udziela 2398

Dyrekcja Szkoły Rolniczej
w Pawłowie
poczta Nowa Cerkierw.

Kupujemy wagonowo

siano prasowane

II i III gatunku,

ewentualnie i

siano zepsute,

jednak nadające się na opakowanie i upraszamy o oferty do ekspedycji czasopisma pod nr. 2364.

Skóry surowe, brudną wełnę

skórki i to:

tchórze, lisy, kuny, wydry, zające, króliki i włosy końskie

kupuje po najwyższych cenach dziennych

Maks Nasch

Tuchola, tel. 86.

W środy i soboty jestem w Chojnicach u kupca p. Natha, ulica Człuchowska.

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“
z Chojnic
na miesiąc listopad

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem **2,54 złotych**

________ dnia ________ 1926

Imię i nazwisko ________

miejscowość ________

ulica ________

pokwitowanie poczty ________

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“
z Chojnic
na miesiąc listopad i grudzień

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 2 miesięczną z opłatą pocztową razem **5,08 złotych**

________ dnia ________ 1926

Imię i nazwisko ________

miejscowość ________

ulica ________

pokwitowanie poczty ________